

Právní rádce

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

5. 9. 2013
číslo 15/13

Co vás trápí na veřejných zakázkách ve zdravotnictví?

O veřejných zakázkách jsem na tomto místě psal už několikrát. Není divu, jde o takřka nevyčerpatelné téma, navíc přesahující běžné právní hranice. Hlavně směrem k politice a k ekonomice. A někdy třeba i ke korupci. Navíc jde o prostředí, které se neustále mění. I nyní se připravuje další novela zákona o veřejných zakázkách. Stále také voláme po některých podzákonných předpisech. Rozebírat tak můžeme bezesporu mnoho.

Jak si možná vzpomenete, o veřejných zakázkách jsem často psal v souvislosti s kulatými stoly, které pořádala redakce Právního rádce. I tentokrát mě na toto téma přivedla příprava podobné akce, která proběhne za pár dní. Kulatý stůl, modernovaná diskuse, na téma „Veřejné zakázky v oblasti zdravotnictví“ se ukusteční už v pondělí 9. září, a to za odborné garance Komory administrátorů veřejných zakázek. Po obecněji pojaté debatě „Nová pravidla pro veřejné zakázky“ jsme totiž otevřeli na začátku letošního roku konkrétní téma,

a to „Veřejné zakázky v oblasti ICT“. Zájem byl velmi velký a řešili jsme několik praktických problémů. V mapování jednotlivých zadavatelských i dodavatel-

ských sektorů se tak zářijovou akcí snažíme pokračovat.

Je to totiž více než důležité. Při přípravách zmíněného „zdravotnického“ stolu jsme narazili na zajímavý poznatek, který zatím u jiných podobných setkání neplatil. Touha se diskuse zúčastnit jako divák mnohonásobně přesahuje touhu zúčastnit se setkání jako řečník. Lidé mají o téma bezesporu zájem, mnohým se ale úplně nechce o veřejných zakázkách v oblasti zdravotnictví mluvit. Snad se tedy dostaneme alespoň k tomu, proč tomu tak je. Třeba tu bariéru nakonec i prolomíme... Každopádně vám o tom zase napíšeme. Veřejné zakázky jsou prostě nevyčerpatelné téma. Nebo spíše bezedné?

NÁZOR

Jan Januš

šéfredaktor měsíčníku Právní rádce

Úprava platu a náhrad Poslance ve výkonu trestu

Dne 2. 8. 2013 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 231/2013 Sb. novela zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci.

Tato novela zavádí pravidlo, že Poslanci nenáleží plat, náhrada výdajů a naturální plnění po dobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, výkonu ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence. Tato doba se nezapočítává ani do doby pro výpočet odchodného. **Zákon nabyl účinnosti 2. 8. 2013.** Více na <http://www.codexisuno.cz/OAR>

Zákon o katastru nemovitostí (katastrální zákon)

Dne 23. 8. 2013 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 256/2013 Sb. zákon o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Tento zákon sjednocuje a nahrazuje úpravu provedenou zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, a zákonem č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Společně s tímto zákonem vyšel také zákon č. 257/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o katastru nemovitostí.

Nový katastrální zákon, spolu s novým občanským zákoníkem (89/2012 Sb.), obsahuje komplexní úpravu problematiky katastru. Významnou změnou je například to, že stavby (až na výjimky) přestanou být samostatnými věcmi a stanou se součástí pozemku; proto informace o těchto stavbách a jejich popis budou vedeny jako informace o pozemku, na němž jsou postaveny. Všechna věcná práva se kvůli posílení zásadě materiální publicity (v § 980 až § 986 občanského zákoníku) nyní budou zapisovat výlučně vkladem.

Nově se bude zapisovat 15 nových věcných práv a 19 nových poznámek zavedených poprvé novým občanským zákoníkem a také cenové údaje. Uplatní se zásada pořadí a zápisy budou prováděny v pořadí, v jakém byly podklady pro zápis doručeny katastrálnímu úřadu, a písemnosti elektronické a listinné budou zrovnoprávněny. Všechny tyto změny směřují k tomu, aby se katastr stal bezpečným, účinným a moderním nástrojem pro realitní, hypoteční a dražební trh, jak to veřejnost a další instituce očekávají. **Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014.** Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/OAS>

ZÁKONY

V srpnovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vyšlo 29.8., mimo jiné najdete:

- PRACOVNÍ PRÁVO V POHYBU
- ROZHOVOR S MINISTRYNÍ SPRÁVČI MARIÍ BENEŠOVOU
- OBCHODNÍ PODMÍNKY PODLE NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU
- CO PŘINESE NOVÝ ZÁKON O MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCI PŘI SPRÁVĚ DANÍ
- ZPŘÍSNĚNÍ PODMÍNEK PRO INSOLVENČNÍ SPRÁVCE
- „POLITICKÁ KORUPCE“ A JEJÍ SOUVISLOST S KORPORÁTNÍ COMPLIANCE

Ukázkové číslo ZDARMA
a objednávka předplatného
na telefonním čísle 800 110 022

Benešová k novým budovám

Současné budovy Nejvyššího soudu (NS) a také Nejvyššího státního zastupitelství (NSZ) jsou v nevyhovujícím stavu, navíc jsou s nimi spojeny náklady, které musí být hrazeny. Obě instituce by proto v budoucnu mohly sídlit v nových prostorách. Podle ministryně spravedlnosti Marie Benešové by se stavba mohla realizovat v roce 2015. Výplnulo to z jednání ministryně s nejvyšším státním zástupcem Pavlem Zemanem. „Oprava by stála nepřiměřeně mnoho, a protože se chceme chovat s péčí řádného hospodáře, je lepší uvažovat o celkové nové budově, kam by se vešli všichni. Odbouraly by se také vysoké náklady, které se platí, a uvolněné budovy by mohly sloužit dalším,“ uvedla Marie Benešová v rozhovoru pro srpnové číslo měsíčníku Právní rádce, které vyšel ve čtvrtek 29. srpna. Na schůzce se rovněž mluvilo o novém zákonu o státním zastupitelství. Jeho původní verzi nechala Marie Benešová stáhnout kvůli přepracování některých pasáží. V polovině září k novému návrhu předpisu proběhne porada na Minister-

NOVINKY

(Pokračování na stránce 2)

Novela zákona o státním podniku

Dne 24. 7. 2013 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 213/2013 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. V současné ekonomicky tíživé situaci, jejíž tendenci lze sledovat již několik let, jsou velmi intenzivně hledány další zdroje k posílení příjmové stránky státního rozpočtu. Dle důvodové zprávy k zákonu se má ukazovat, že v podmínkách České republiky má k postupné konsolidaci státního rozpočtu snižování jeho výdajové stránky, které je dlouhodobě aplikováno, do jisté míry omezené možnosti, a to především s ohledem na mandatorní výdaje, jež jsou pro fungování státu nezbytné. Určité reálné možnosti posílení příjmové stránky státního rozpočtu jsou spatřovány ve zdrojích vytvořených státními podniky. Dosavadní právní úprava je však nedovolovala využít, neboť neobsahovala žádné procesní mechanismy, které by umožnily část zisku státního podniku do státního rozpočtu převést. To má novela změnit, když upravuje především možnost zakladatele rozhodnout o tom, že státní podnik bude povinen vytvořit a spravovat zcela nově koncipovaný fond zakladatele. Pokud zakladatel o vytvoření tohoto fondu rozhodne, bude moci každoročně rozhodovat o tom, jaká část použitelného zisku státního podniku se do tohoto fondu v příslušném kalendářním roce přidělí. Finanční prostředky v tomto fondu pak mohou být na základě rozhodnutí zakladatele, přičemž bude nutný předchozí souhlas vlády, převedeny buďto do státního rozpočtu, do rozpočtu státních fondů k provádění činností podle jiných právních předpisů, nebo uvolněny pro krytí odůvodněných potřeb podniku. Vychází se přitom z premisy, že státní podniky užívají majetek státu jakožto jejich zakladatele, s tímto majetkem hospodaří, ale neposkytují státu žádnou protihodnotu. Navrhovatel zákona má za to, a zákonodárce mu dal jeho přijetím v podstatě za pravdu, že by na státní podniky nemělo být pohlíženo jako na jakési na státu zcela nezávislé, ryze podnikatelské subjekty, u kterých by žádné propojení se státem neexistovalo, ale že by státní podnik, už podle svého názvu a s ohledem na to, kým byl zřízen, měl být vnímán především jako podnik státu a jakožto takový by měl určitým způsobem sdílet vývoj hospodaření státu jako celku a měl by adekvátně participovat na řešení situací, kdy stát čelí závažným problémům ekonomické povahy. **Zákon nabyl účinnosti dnem 1. 8. 2013.** Více na <http://www.codexisuno.cz/0AU>

Novela elektronických komunikací

Dne 24. 7. 2013 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 214/2013 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

Novela se má pokusit, dle odůvodnění předkladatelů stran její potřeby prezentovaného v důvodové zprávě, potlačit některé praktiky operátorů – podnikatelů v elektronických komunikacích – vůči zákazníkům a ostatním podnikatelům v oboru elektronických komunikací, které mají bránit rozvoji konkurence na telekomunikačním trhu a v důsledku toho rovněž zlepšení kvality služeb a snížení cen. Nově bude například potřeba ve smlouvě o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací nebo připojení k veřejné komunikační síti uvést výši úhrady v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání, na kterou je smlouva uzavřena, výpovědi ze strany účastníka nebo podnikatele nebo dohodou obou smluvních stran, přičemž výše úhrady nesmí být vyšší než jedna pětina součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, nebo jedna pětina součtu minimálních sjednaných měsíčních plnění zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, ale také výše úhrady nákladů spojených s telekomunikačním koncovým zařízením, které bylo účastníkovi poskytnuto za zvýhodněných podmínek. Bude-li se uzavírat taková smlouva za použití prostředku komunikace na dálku, bude podnikatel povinen poskytnout účastníkovi veškeré potřebné informace písemně, ať již elektronicky, nebo v listinné podobě, přičemž lhůta pro odstoupení účastníka od smlouvy nebo její změny začne běžet až dnem následujícím po dni předání těchto informací v písemné podobě. Nově vkládáno je rovněž opatření, které má omezit automatické prodloužování smluv. Podnikatel bude povinen informovat účastníka způsobem, který si zvolil pro zaslání vyúčtování, a to nejdříve 3 měsíce a nejpozději 1 měsíc před uplynutím účinnosti smlouvy obsahující ujednání o automatickém prodloužení smlouvy, o možnosti a způsobu, jak smlouvu ukončit. Veškeré změny, kterých je samozřejmě více, směřují ke zlepšení postavení zákazníka vůči operátorům jakožto poskytovatelům telekomunikačních služeb a k usnadnění změny operátora, což má podnítit větší konkurenční boj mezi operátory a ve svém důsledku znamenat zlepšení kvality služeb elektronických komunikací a snížení cen. **Zákon nabývá účinnosti dnem 8. 8. 2013.** Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0AT>

Zdroj: CODEXIS®

Novinka

Komplexní systematický pohled na zásadní změnu českého právního řádu

www.codexis.cz

(Pokračování ze stránky 1)

stvu spravedlnosti. „Obě témata, tj. nová budova a nový zákon o státním zastupitelství jsou rovněž prioritou Nejvyššího státního zastupitelství,“ řekl Pavel Zeman.

Ve Sněmovně se zastavily protikorupční zákony

V Poslanecké sněmovně, která se rozpustila, zůstalo několik zákonů, které měly přispět k potírání korupce. Noví poslanci se k nim budou moci vrátit po volbách, jejich osud je však nejistý. V Poslanecké sněmovně zůstalo celkem pět významných protikorupčních zákonů, na které upozornila iniciativa Rekonstrukce státu.

Konkrétně jde o zákon o registru smluv, zákon o státní službě, zákon o financování politických stran a novelu zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, která by přinesla zákaz přílepků k zákonům. K omezení korupce měl přispět také zákon o státním zastupitelství, který nechala ministryně spravedlnosti v demisi Marie Benešová stáhnout kvůli dopravování. Více se dočtete na našem webu na <http://pravnicradce.ihned.cz/c1-60463790>

Vrcholí nominace do soutěže Otevřeno x Zavřeno hodnotící úřady

Do čtvrtka 5. září lze nominovat kandidáty do soutěže Otevřeno x Zavřeno, která hodnotí kvalitu poskytování informací občanům ze strany veřejné správy. Tipy lze zasílat prostřednictvím webového formuláře. Do soutěže lze nominovat dobré nebo špatné zkušenosti s chováním úřadů a dalších veřejných institucí ve třech kategoriích - Přístup k informacím, Svoboda projevu a Účast občanů na rozhodování. Poprvé byla také letos vyhlášena speciální kategorie „Otevřená data“. Soutěž pořádá nezisková organizace Otevřená společnost. Více <http://pravnicradce.ihned.cz/c1-60559450>

Odborný seminář:

JAK NA TRANSAKCE

- základní právní principy při koupi nebo prodeji společnosti

26. září 2013

Vydavatelství Economia,
Pernerova 47, Praha 8

Více informací na www.seminare.ihned.cz, seminare@economia.cz, tel.: 233 071 431

e.conomia

Nepoctivý záměr dlužníka v oddlužení

Dne 30. 4. 2013 vydal Nejvyšší soud rozhodnutí sp. zn. 29 NSČR 45/2010, kterým potvrdil zrušení oddlužení dlužníka pro jeho nepoctivý záměr. Dlužník v seznamu svého majetku neoznačil část svého majetku, což u soudu zdůvodnil tím, že se domníval, že tento majetek má nulovou hodnotu. Tuto argumentaci soud odmítl s tím, že dlužník je povinen dle § 104 odst. 2 IZ uvést veškerý svůj majetek, a jeho subjektivní představa o jeho hodnotě se může projevit pouze v údajích o odhadované hodnotě majetku. Dlužník dále v seznamu svých závazků neuvedl některé pohledávky, což u soudu zdůvodnil tím, že jejich pravost (důvodnost) zpochybňuje. Ani tato argumentace neuspěla, jinak by požadavek § 104 odst. 3, aby dlužník uvedl, "které z pohledávek svých věřitelů popírá", zbytečný. Z těchto skutků jednoznačně vyplývá, že dlužník sledoval oddlužením nepoctivý záměr. Celé znění judikátu na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/OAV>

JUDIKÁTY

Zneužívání marketingové kampaně sousedního řetězce

Dne 24. 4. 2013 Nejvyšší soud ukončil rozsudkem sp. zn. 23 Cdo 1909/2011 spor mezi dvěma sousedícími obchodními řetězci (Hornbach a Obi). V době, kdy jeden nalákal kampaní velké množství zákazníků ke svojí prodejně, začali pracovníci druhého na parkovišti před obchodem rozdávát letáky a slevy. Docházelo tak ke zneužívání marketingových akcí pořádaných konkurentem, využívání blízkosti jeho provozovny k inzerci a nabízení vlastního zboží a slev. Poškozený řetězec se domáhal zrušení tohoto jednání nejen na svých pozemcích (parkoviště před obchodem), ale také ve vzdálenosti 100 m od těchto pozemků. Soudy, v čele s Nejvyšším soudem, však rozhodly, že není možné, aby si na okolních pozemcích soutěžitelé vůči sobě vymezovali ochranné pásmo, a v tomto pásmu zakazovali podnikání jiných soutěžitelů. Šlo by totiž o nepřiměřené omezení práva na podnikání ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Pokud jde však o nekalousoutěžní jednání na pozemcích konkurenta, bylo žalobě vyhověno. Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/OAV>

Komunikační potřeba

Dne 16. 5. 2013 nepřiznal Nejvyšší soud rozsudkem sp. zn. 22 Cdo 2178/2012 nárok na veřejné užívání soukromého pozemku jako účelové komunikace, jelikož v daném případě neshledal nutnou a ničím nenahraditelnou komunikační potřebu. Ve sporné věci šlo o užívání pozemku, který dříve sloužil jako účelová komunikace k JZD a který byl restituční převeden do soukromého vlastnictví. Tento pozemek místní zemědělské družstvo nadále používalo k dopravě zemědělské techniky, avšak cestu majitelka zahradila a družstvo tak muselo používat k dopravě těžké zemědělské techniky cestu přes vesnici. Dle soudu skutečnost, že tento stav "ohrožuje občany, zhoršuje jim pohodu bydlení a neúměrně zatěžuje obec" nezakládá nutnou a nenahraditelnou komunikační potřebu, jelikož přístup na pozemek družstva je možný. Soud poznamenal, že tuto situaci je lépe řešit vyvlastněním pozemku za náhradu namísto užívání komunikace bez náhrady. Více na adrese <http://www.codexisuno.cz/OAX>

Soudnictví by měli vykonávat především soudci

Dne 22. 5. 2013 vydal Ústavní soud nálezy sp. zn. Pl. ÚS 31/10, který ke dni 1. 1. 2014 zrušuje § 11 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících, jenž stanoví, jaké úkony v občanském soudním řízení a v soudním řízení správním nemůže vykonávat vyšší soudní úředník. Předně Ústavní soud shledal rozpor mezi § 10 a § 11 zákona o vyšších soudních úřednících, neboť dle § 10 vyšší soudní úředník může provádět jenom to, co mu toto ustanovení svěřuje, a naopak dle § 11 vyšší soudní úředník může vykonávat vše, kromě několika výslovně uvedených úkonů. Dále soud prohlásil, že soudnictví je činnost vykonávaná soudy a soudci, jejichž osobní a věcná nezávislost, odborná úroveň a osobní předpoklady jsou klíčovými funkčními atributy soudnictví právního státu a zákon - jak činí § 11 ZVSÚ - nemůže toto ústavní pravidlo obracet naruby tím, že ze soudnictví učiní úřadování a soudcům zachová pouze nepatrný okruh úkonů, které vyšší soudní úředníci provádět nemohou. Za protiústavní soud považuje také skutečnost, že některé výjimky vypočtené v § 11 mohou nastolit situaci, kdy bude celé řízení v režii vyššího soudního úředníka, bez možnosti opravného prostředku. Na závěr ÚS uvedl, že z důvodu právní jistoty se neuplatní § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu a nároky plynoucí z úkonů učiněných vyššími soudními úředníky před vykonatelností tohoto nálezu mohou být předmětem výkonu rozhodnutí či exekuce. Více na <http://www.codexisuno.cz/OAY>

Zdroj: CODEXIS®

Marie Benešová: Stopnout kodex bych si nevzala na svědomí

ROZHOVOR

S ministryní spravedlnosti v demisi Marií Benešovou o novém občanském zákoníku, novém zákonu o státním zastupitelství i jejích dalších plánech. Přinášíme vám ukázkou z rozhovoru, který najdete v srpnovém čísle Právního rádce.

Jak hodnotíte současný stav doprovodné legislativy k novému občanskému zákoníku?

Zatím jsem ráda, že nám prochází. Schválila ji Poslanecká sněmovna, nyní ji budeme obhajovat v Senátu. Doufáme, že NOZ nespadne pod stůl. Nebyla jsem sice jeho velký fanda, ale to tak v životě bývá, že odříkaného chleba je největší krajíc. Ze začátku jsem jej krizovala. Už není doba na velké zákoníky. Zejména v západním světě touto cestou nepostupují a spíše volí cestu dílčích novel. Doba na něj podle mě není zralá, nicméně kodex máme. Tvořil se dvanáct let, začal s ním Otakar Moťejl, kterého si velmi vážím a nechci, aby dvacetiletá odborná práce přišla vniveč. To by bylo nezodpovědné a nebylo by to správné. Vyhodnocovala jsem pro a proti a dospěla jsem k závěru, že už jen s ohledem na úctu k odborné veřejnosti a specialistům, kteří na zákoníku pracovali, je správné, když se dotáhne do konce. Navíc v současné době už také probíhají školení, která stojí hodně peněz. Je to rozjetý vlak, který nabírá rychlost a nejde zastavit. Je nutné zachovat, jak se zachová - úplně kodex stopnout bych si nevzala na svědomí, takže jsem se rozhodla jej dotáhnout do konce.

Uvažovala jste i o odložení jeho účinnosti?

Uvažovala, ale to nic nepřinese. V českých zemích je takový zvyk, že když nemusím, tak se to honem neučím a zase by to bylo na poslední chvíli. Nic pro dobro věci by to nepřineslo. Předpokládám, že bude velmi dlouho trvat, než se ustálí judikatura. Odhaduji to na 10 let. Shodla jsem se s předsedkyní Nejvyššího soudu, která odhaduje stejnou dobu. Je lepší, když už se judikáty začnou rodit. Začnou se vykládat určité pojmy, které budou mít ostřejší kontury.

Vedle dotažení NOZ je dalším bodem programového prohlášení vlády, byť je v demisi, humanizace vězeňství. Jaký máte názor na domácí vězení?

V souvislosti s amnestií se změnila situace. Do budoucna lze očekávat, že se bude domácí vězení jako trest ukládat. Je to správnější než využívat tradiční tresty, zejména nepodmíněné. Hlavně pro bagatelní trestnou činnost a prvotrestané to bude přílehavý trest. Určitě se k němu stavím pozitivně. (foto archiv MS)